

Pēta drošu ceļu uz skolu, atkritumu šķirošanu un augļu ceļu līdz veikalam

KOPĀ. Jaunieši Aizkraukles Profesionālajā vidusskolā darbojas aktīvi.

ĒD LOKĀLI — DOMĀ GLOBĀLI. Pļaviņu vidusskolas Ekopadome viesojās centrā "Pepija".

Mazām rīcībām ir liela nozīme

Ar devīzi "Mazās rīcības — liela ietekme" visā Latvijā aizvadītas Rīcības dienas. Tajās galvenā uzmanība pievērsta klimata pārmaiņām, bioloģiskās daudzveidības izžušanai un vides piesārņojumam. Rīcības dienu aktivitātēs iesaistījās arī Aizkraukles novada Ekoskolas.

SANDRA PUMPURE

Domā globāli

Šogad Rīcības dienas notika jau desmito gadu, un tajās iesaistījās 104 valstu pārstāvji visā pasaulē, apvienojoties rīcībai klimata pārmaiņu krīzes ierobežošanai. Kā atzina Ekoskolu programmas vadītājs Latvijā Daniels Trukšāns, izglītības iestādes šajās dienās parādīja, ka ar mazām rīcībām, ja tās dara visi kopā, var panākt lielas pārmaiņas.

Kā stāsta Pļaviņu vidusskolas Ekoskolas koordinatore Sanita Fjodorova, Rīcības dienas mācību iestādē bija radošas. Atsaucoties Ekoskolas programmas aicinājumam, visas rīcības nedēļas garumā darbojās ierakumu sveču gatavošanas darbnīcas, kas kopā ar skolas kolektīva sarūpētajiem žvētajiem augļiem un riekstiem nodoti biedrībai "Laime Saimē", bet tālāk mēros ceļu uz Ukrainu.

Savukārt 9. novembrī Pļaviņu vidusskolas Ekopadome viesojās sākumskolas vecuma bērnu rotaļu un attīstības centrā "Pepija" ar aktivitāti "Ēd lokāli — domā globāli!", pievēršot uzmanību tam, kā ikdienā iepirkšanās paradumi ietekmē klimatu. Ieejot veikalā, rodas iespaids, ka nepastāv robežas un laiks — augļus un dārzeņus var iegādāties visu gadu, tādēļ īpašs akcents bija likts uz sezonālajiem un lokālajiem dārzeņiem.

Spēlējot ģeogrāfisku spēli, izpētīti pārtikas piegādes kilometri, diskutēts par transporta līdzekļu ietekmi uz klimatu. Sarunās secināts, ka Ziemassvētki nav iedomājami bez

mandarīniem, tādēļ pētīti godīgas tirdzniecības pamatprincipi un ekomarķējuma nozīme. Pasākuma gaidītākais notikums bija veģetārās picas pagatavošana no vietējā kabača un daudziem aizmirstais našķis — cepti āboli.

Vēl Ekopadome piedalījās Mārtiņdienas tirdziņā, piedāvājot iegādāties mazās rīcības lielās ietekmes ābolus. Uz katra bija padoms, kā ikdienā rūpēties par vidi un klimatu, piemēram, iegādājies lietas, kas iesaiņotas dabai draudzīgā materiālā. Tās pašas dienas pēcpusdienā Ekopadome kopā ar jauniešu iniciatīvu centra "Ideja" jauniešiem kopīgi noskatījās filmu "Zeme — mūsu mājas" un pie tējas krūzes diskutēja par klimata pārmaiņām un to, ko katrs no mums var darīt, lai mazinātu tā sekas.

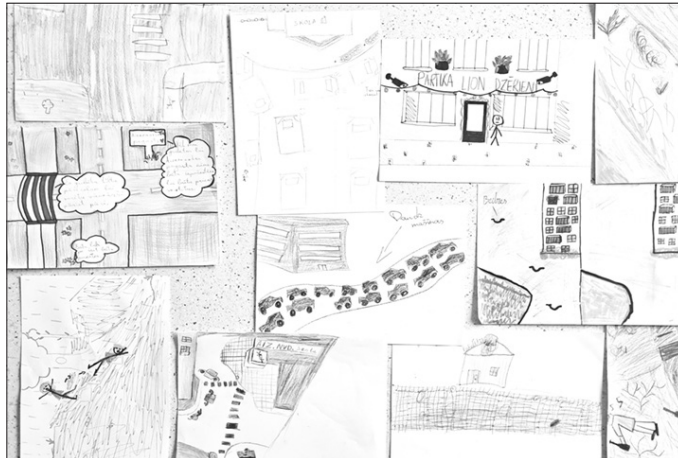
Noslēgumā secināts, ka mūsu mazajām rīcībām ir liela ietekme!

Var nodot izlietoto

Aizkraukles Profesionālās vidusskolas Ekoskolas koordinatore Liene Smirnova stāsta, ka Rīcības dienu laikā 1M kursa audzēkņi pievērsa uzmanību vides piesārņojumam. Dodoties mācību ekskursijā uz uzņēmuma "Aizkraukles ūdens" attīrīšanas staciju, audzēkņi pa ceļam vāca atkritumus! Guvums — divi maisi, lielākoties ar dažādiem plastmasas atkritumiem.

Savukārt 1E, 1A un 2G kursa audzēkņi dabaszinību stundā pievērsa uzmanību bioloģiskās daudzveidības samazināšanās iemesliem. Izmantojot Pasaules dabas fonda izstrādātās attēlu kartītes, audzēkņi diskutēja, kas tieši ietekmē konkrēto organismu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Vēl diskutēts par cirkulāro ekonomiku.

Rīcības dienu nedēļā jaunieši veidoja arī depozīta nodošanas kastes, tapa makulatūras nodošanas punkts, un skolā ir arī izlietoto bateriju nodošanas kaste.

BĒRNU ZĪMĒJUMOS — ceļš uz skolu.

Zaļākai domāšanai

Aizkraukles novada vidusskolas Ekopadome piedāvāja iesaistīties Rīcības dienu aktivitātēs gan individuāli, gan kolektīvi. Šī gada Ekoskolas tēma ir transports, tāpēc Rīcības dienu aktivitātes bija saistītas ar to, kā ar mazām rīcībām apturēt klimata pārmaiņas.

Aizkraukles novada vidusskolas Ekopadomes un Ekoskolas koordinatore Jekaterīna Blaua un Ina Ovčinnikova pastāstīja, ka šajā nedēļā skolēnus aicināja izvērtēt savu ceļu uz skolu no drošības viedokļa. Viņi apkopēja informāciju par vietām, kas nešķiet drošas išanai kājām vai braukšanai ar velosipēdu. Zīmējums skolēni atainoja, kā vēlētos izmainīt šos ceļa posmus, un pievienotajos aprakstos ir daudz vērtīgu ideju. Arī vecāki anketā izteica savu viedokli par to, vai bērniem ir droši doties uz skolu ar velosipēdu vai kājām. Noskaidrojās, ka gandrīz 46% no 110 vecākiem, kuri piedalījās aptaujā, ved savus bērnus uz skolu ar automašīnu. Tālāk darbs ar Ekopadomes jauniešiem — apkopot rezultātus un in-

formēt par tiem pašvaldību, lai virzītos uz vienu no skolas gada tēmas mērķiem — sadarbībā ar pašvaldību panākt, lai ceļš uz skolu ir drošs un pielāgots, gan ejot kājām, gan braucot ar velosipēdu.

Vēl viens Ekopadomes aicinājums novada iedzīvotājiem bija nofotografēt vides objektus — Aizkraukles divriteņus. Tas, ka tie kļuvuši par Aizkraukles simbolu, apliecina, ka iedzīvotājiem patīk ideja par sava novada vides labiekārtošanu, un arvien aktīvāk izskan doma par velosipēdu izmantošanu ikdienā. Vienlaikus bija aicinājums padomāt par ierosinājumiem pašvaldībai, lai pilsētā un apkārtnē radītu drošāku vidi gājējiem un velobraucējiem.

Jaunāko klašu skolēni Rīcības dienas zīmēja savu sapņu transportlīdzekli, kas nav motorizēts un nepiesārņo dabu. Šī aktivitāte palīdzēs virzīties uz vēl vienu skolas gada mērķi — veicināt vidi draudzīgu transporta veidu izmantošanu.

Šķirot ir svarīgi

Andreja Upīša Skrīveru vidus-

DEPOZĪTA PUNKTS vidusskolā Skrīveros.

skolas Ekoskolas koordinatore Danute Podvinska pastāstīja, ka Rīcības dienās lielākā uzmanība pievērsta problēmai, kā samazināt atkritumus, kas īstenotas vairākās aktivitātēs. Lai PET pudeles neizmestu parastajās atkritumu tvertnēs, Ekopadomes skolēni izveidoja un katrā skolas gaitenī izvietoja depozīta kastes, kur skolēni izlietoto taru var nodot depozītā. Iegūtos kuponus izmantos Ekopadomes aktivitātēm.

Lai mazinātu skolēnu vēlmi starpbrīžos doties uz veikalu un iegādāties neveselīgus našķus iesaiņojumā, ko nepārstrādā, Ekopadome divas dienas piedāvāja līdzīgi paņemtajos traukos un krūzēs iegādāties ābolu sulu un pašceptus našķus, piemēram, burkānkūku, veģanisko auzu pārslu un ābolu kūku un citus. Bija izsludināts arī makulatūras konkurss starp visām klasēm, kas notiks līdz 27. novembrim. Savukārt 1. — 4. klases Ekopadome Rīcības dienu laikā devās ekskursijā uz "Kilupes" atkritumu šķirošanas laukumu Skrīveros, kur uzzināja daudz interesantu, ko var nodot pārstrādei un kādus atkritumus diemžēl nešķiro. ♦